Published on (https://www.bnm.md)

31.01.2025

Bilanțurile sectoriale ale Republicii Moldova, la situația din 30 septembrie 2024 (date provizorii)

I. Valoarea financiară netă

Valoarea financiară netă (VFN)[1] a economiei naționale la 30.09.2024 a constituit -90,9 mld. lei, fiind în creștere comparativ cu valoarea de -96,4 mld. lei înregistrată la 31.12.2023. Astfel, economia națională rămâne în continuare net debitoare față de „Restul lumii". Evoluția din trimestrul III 2024 s-a datorat creșterii mai accentuate a stocului activelor (+7,3 la sută față de finele anului 2023) comparativ cu cel al pasivelor (+5,9 la sută).

Sectorul gospodăriilor populației continuă să fie creditorul net al economiei naționale, iar sectorul societăților comerciale nefinanciare, sectorul societăților financiare și sectorul administrației publice se află, la fel ca în perioadele precedente, pe poziția de debitor net (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabel. 1 **Valoarea financiară netă pe sectoare[2] în trimestrul III 2024, miliarde lei[3]**

	31.12.2023			30.09.2024		
	Active financiare	Pasive	Valoarea financiară netă	Active financiare	Pasive	Valoarea financiară netă
Economia națională	**760,9**	**857,4**	**-96,4**	**816,9**	**907,8**	**-90,9**
Societăți comerciale nefinanciare	113,8	371,9	-258,1	123,3	392,6	-269,4
Societăți financiare	304,6	324,8	-20,1	322,0	341,1	-19,1
Administrația publică	83,9	118,3	-34,4	95,8	125,1	-29,3
Gospodăriile populației[4]	258,7	42,4	216,3	275,8	48,9	226,9
Restul lumii	**251,3**	**154,8**	**96,5**	**253,1**	**162,1**	**91,0**

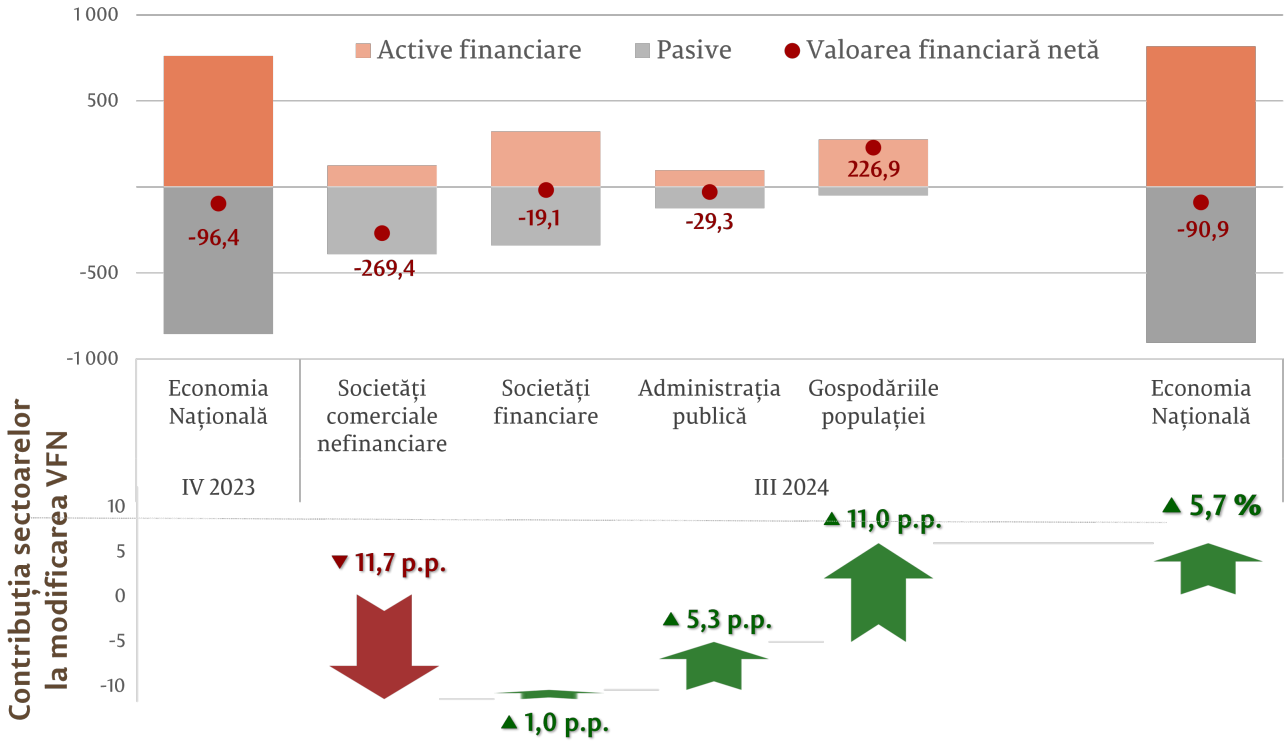
Sectorul administrației publice a înregistrat o valoare financiară netă negativă de - 29,3 mld. lei, fiind în descreștere cu 15,0 la sută comparativ cu valoarea de -34,4 mld. lei înregistrată la finele anului 2023.

Sectorul societăților comerciale nefinanciare este sectorul în care se înregistrează, în continuare, cea mai mare valoare financiară netă debitoare (negativă), la 30.09.2024 aceasta a constituit -269,4 mld. lei, în creștere cu 4,4 la sută.

În același timp, valoarea financiară netă a gospodăriilor populației s-a majorat cu 4,9 la sută și a constituit 226,9 mld. lei. Această descreștere este determinată de majorarea activelor financiare cu 6,6 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2023. Astfel, acest sector a avut cel mai semnificativ impact pozitiv asupra modificării valorii financiare nete a economiei naționale prin contribuția sa +11,0 puncte procentuale (diagrama 1).

Valoarea financiară netă negativă a societăților financiare s-a diminuat cu 5,0 la sută, până la nivelul de -19,1 mld. lei.

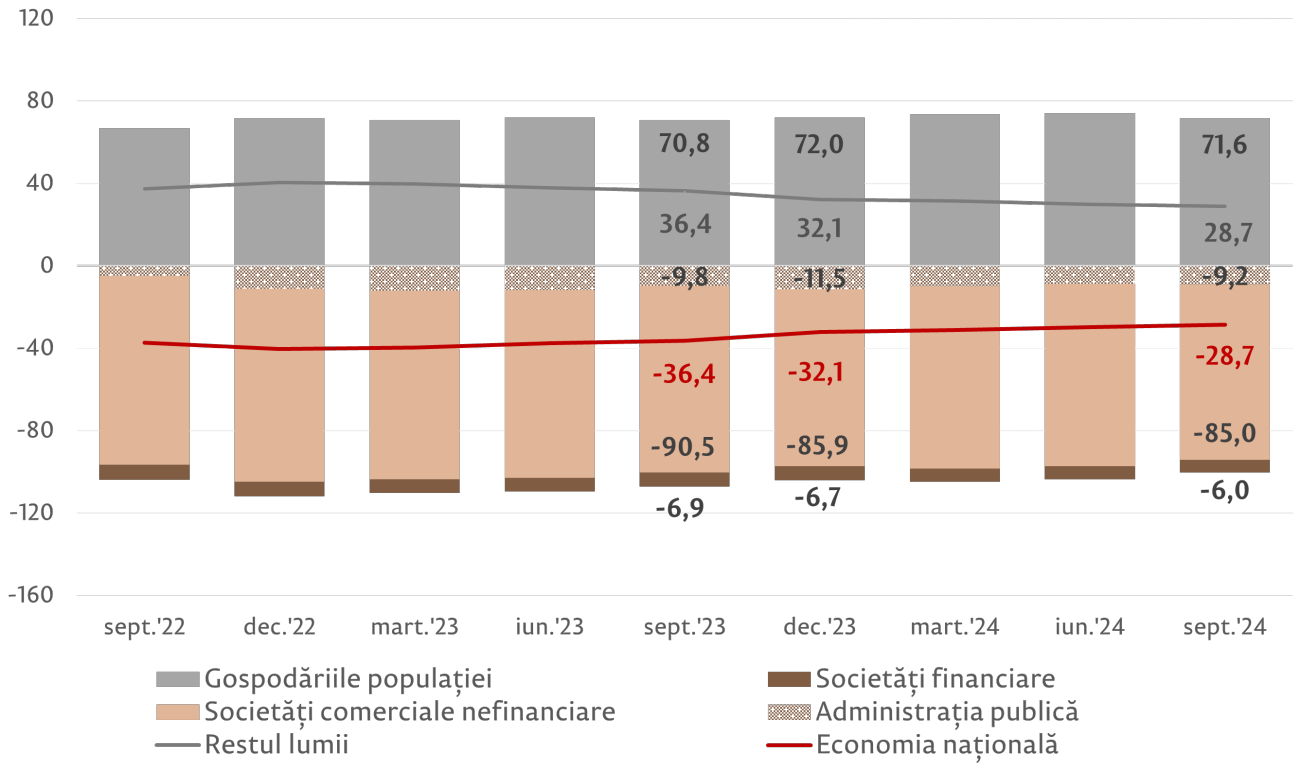
Diagrama 1. **Contribuția sectoarelor instituționale la modificarea valorii financiare nete a economiei naționale, miliarde lei**

[1]

Raportul dintre valoarea financiară netă a economiei naționale înregistrată la finele trimestrului III 2024 și produsul intern brut (PIB) s-a majorat cu 3,4 puncte procentuale comparativ cu 31.12.2023 și a constituit -28,7 la sută (diagrama 2).

Diagrama 2. **Raportul dintre valoarea financiară netă și PIB, pe sectoare (%)**

[2]

II. Structura instrumentelor financiare

Structura activelor și angajamentelor sectoarelor economiei naționale diferă în funcție de tipul activităților principale specifice sectorului și de resursele disponibile ale acestuia (diagrama 3).

Diagrama 3. Structura și dinamica activelor și pasivelor financiare ale sectoarelor instituționale, miliarde lei

[3]

Sectorul societăților financiare a deținut active financiare în valoare totală de 322,0 mld. lei (+5,7 la sută comparativ 31.12.2023), fiind formate, preponderent, din titlurile de natura datoriei procurate (40,4 la sută), împrumuturile acordate (29,1 la sută) și numerar și depozite (23,5 la sută). Pasivele au totalizat 341,1 mld. lei, majorându-se cu 5,0 la sută. În structura acestora, partea majoră a fost deținută de numerar și depozite care a constituit 65,5 la sută.

Activele sectorului gospodăriilor populației au constituit 275,8 mld. lei (+6,6 la sută comparativ cu 31.12.2023), fiind formate, în mare parte, din participațiile în capital și din numerar și depozite: 56,9 la sută și 38,2 la sută, respectiv, din totalul activelor sectorului dat. Totodată, angajamentele sectorului gospodăriilor populației au însumat 48,9 mld. lei (+15,3 la sută), fiind constituite, în principal, din împrumuturi contractate (94,5 la sută din totalul pasivelor sectorului).

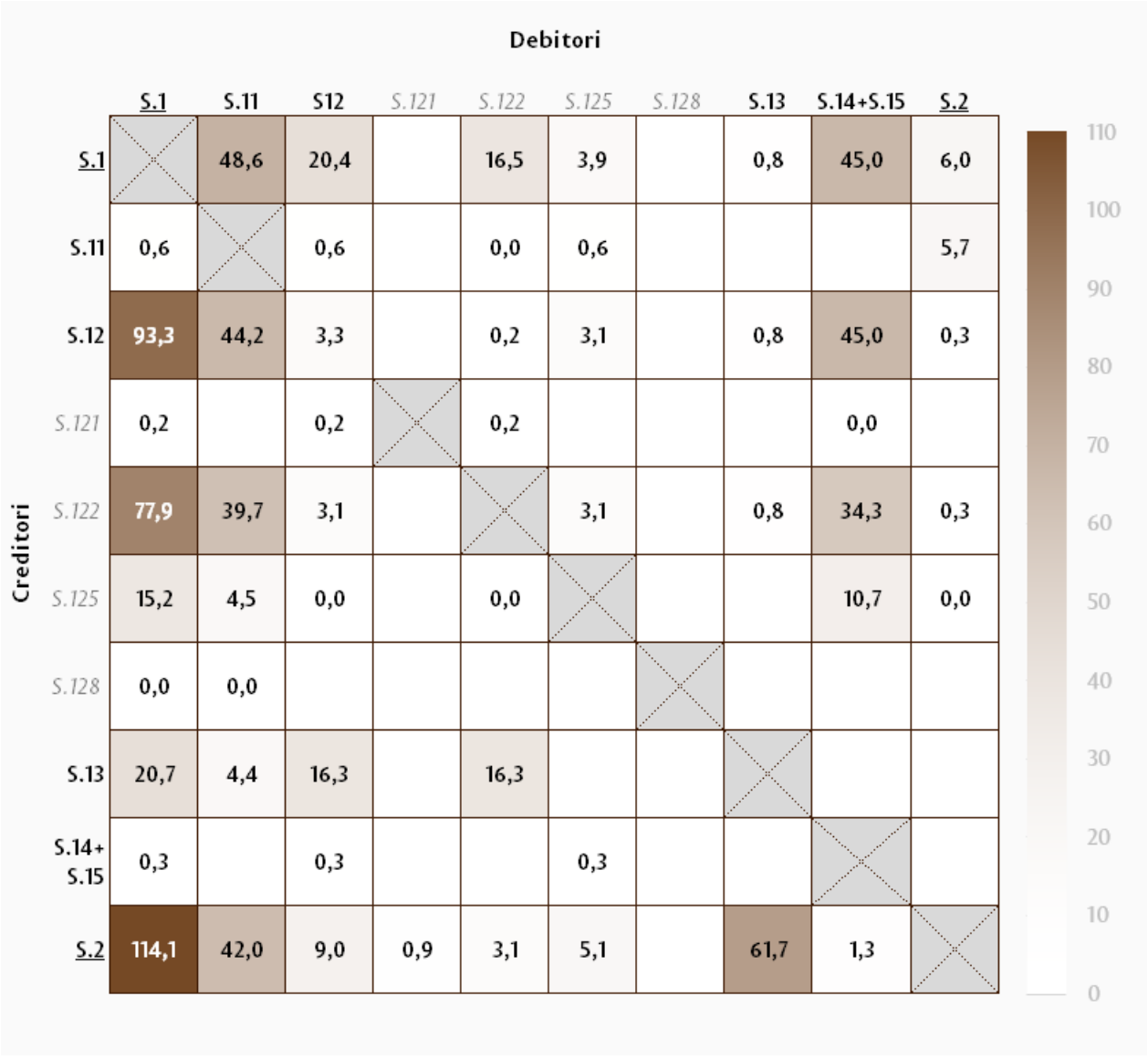
Activele financiare ale sectorului societăților comerciale nefinanciare au totalizat 123,3 mld. lei (+8,3 la sută). Ponderea majoră în structura lor este deținută de numerar și depozite (48,0 la sută în totalul activelor financiare). Acest sector este, totodată, cel mai mare în economia națională din perspectiva obligațiunilor sale, care la 30.09.2024 au constituit 392,6 mld. lei (+5,6 la sută comparativ cu situația din 31.12.2023) și au fost formate, în mare parte, din capitalul propriu (59,6 la sută din totalul pasivelor sectorului dat) și

împrumuturile contractate (23,1 la sută).

Activele financiare ale sectorului guvernamental la finele trimestrului III 2024 au însumat 95,8 mld. lei (+14,3 la sută) și sunt reprezentate, preponderent, de participațiile în capitalul entităților din alte sectoare (57,5 la sută) și de împrumuturile acordate economiei naționale (21,6 la sută). Pasivele sectorului s-au majorat cu 5,7 la sută și au constituit 125,1 mld. lei. Acestea au fost formate în proporție de 50,0 la sută din împrumuturile contractate și 35,1 la sută din titluri de natura datoriei emise.

În calitate de instrument de finanțare a economiei naționale, împrumuturile au constituit 25,2 la sută din totalul pasivelor. La sfârșitul trimestrului III 2024 acestea au însumat 228,8 mld. lei, în creștere cu 5,9 la sută față de sfârșitul trimestrului IV 2023. Împrumuturile externe oferite economiei naționale, în această perioadă, au constituit 114,1 mld. lei, ceea ce reprezintă 49,8 la sută din totalul împrumuturilor primite (diagrama 4). Acestea au fost oferite, cu preponderență, administrației publice (54,1 la sută) și societăților comerciale nefinanciare (36,8 la sută). Alte instituții financiare monetare, care cuprind băncile comerciale și asociațiile de economii și împrumut, licență "B", au creditat economia națională cu 78,1 mld. lei (+15,1 la sută).

Diagrama 4. **Structura împrumuturilor acordate și primite între sectoarele instituționale ale economiei, miliarde lei**

[4]

Notă: S.1 - Economia națională, S.11 - Societăți comerciale nefinanciare; S.121 - Banca centrală; S.122 - Alte instituții financiare monetare; S.125 - Alți intermediari financiari; S.128 - Societăți de asigurare; S.13 - Administrația publică; S.14+S15 - Gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației; S.2 - Restul lumii

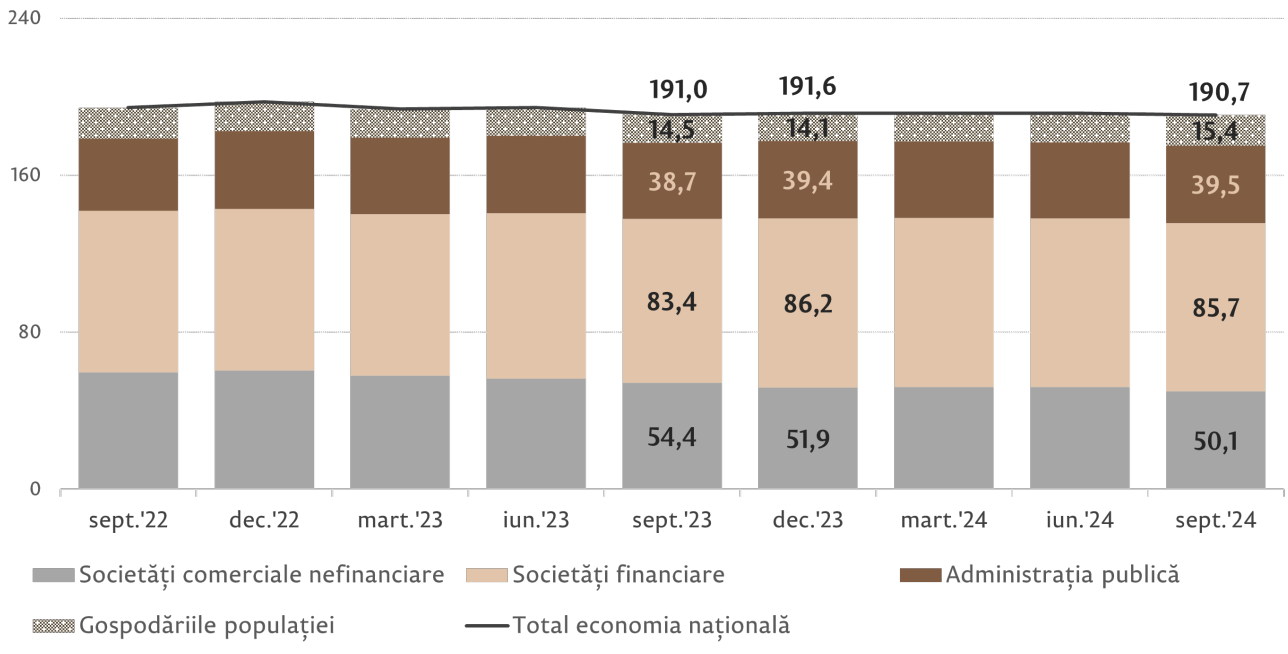
Sectoarele instituționale care au beneficiat cel mai mult de împrumuturi au fost societățile comerciale nefinanciare (39,6 la sută), administrația publică (27,3 la sută) și gospodăriile populației (20,2 la sută).

III. Datoria sectoarelor instituționale

Datoria totală pe economia națională a însumat 604,0 mld. lei (+4,9 la sută comparativ cu situația din 31.12.2023). Sectorul financiar, drept urmare a funcțiilor sale de intermediar financiar, reprezintă sectorul cu cea mai mare datorie totală (271,3 mld. lei sau 44,9 la sută din totalul datoriei pe economia națională). Sectorului societăților comerciale nefinanciare îi revin 158,7 mld. lei sau 26,3 la sută din totalul datoriei, iar sectoarelor administrației publice și gospodăriilor populației 125,1 mld. lei (20,7 la sută) și 48,9 mld. lei (8,1 la sută), respectiv.

Raportul dintre datoria totală a sectoarelor economiei naționale și PIB, la 30 septembrie 2024, a constituit 190,7 la sută, fiind cu 0,9 puncte procentuale mai mic decât indicatorul respectiv la 31 decembrie 2023 (diagrama 5).

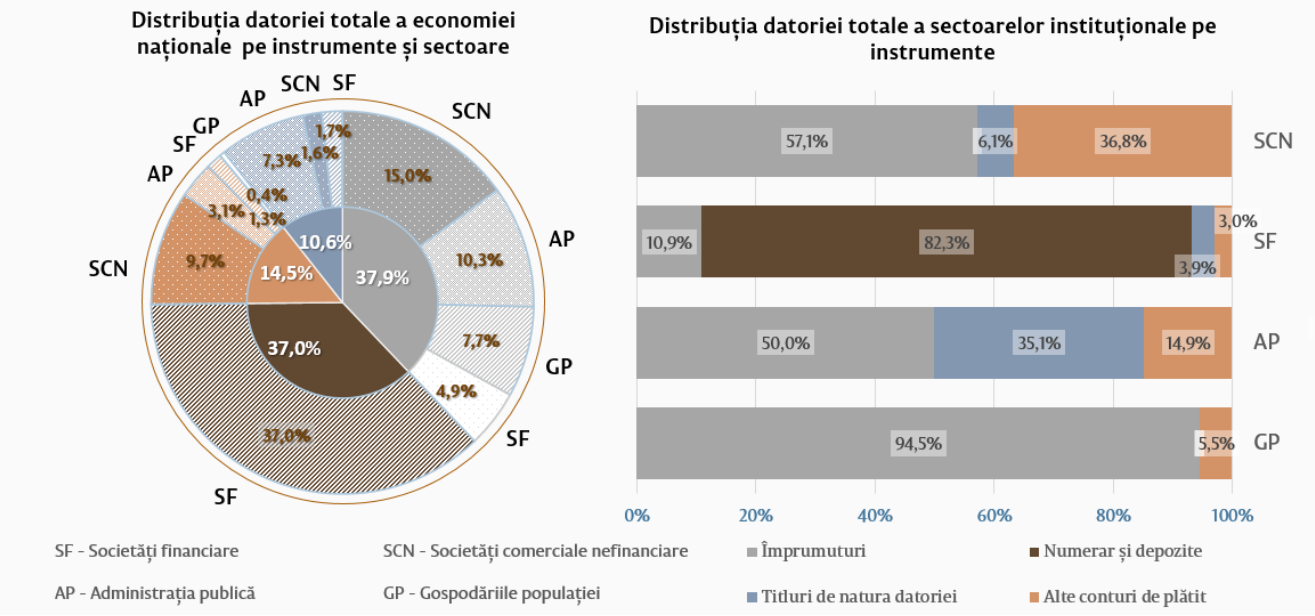
Diagrama 5. **Raportul dintre datoria totală a sectoarelor instituționale și PIB, %**

[5]

Din perspectiva instrumentelor financiare incluse în datoria totală, partea majoră a revenit împrumuturilor contractate (37,9 la sută). Ponderea instrumentelor financiare în datoria totală a fiecărui sector al economiei naționale este corelată și cu specificul sectoarelor (diagrama 6). Numerarul și depozitele, care reprezintă 37,0 la sută din datoria totală a economiei naționale, sunt specifice doar societăților financiare și reprezintă 82,3 la sută din datoria totală a sectorului dat.

Diagrama 6. Structura datoriei totale în trimestrul III 2024, %

[6]

Mai multe detalii:

Prezentarea grafică

[7]

Datele dinamice

[8]

Datele pe sectoare

[9]

Matricea de la cine către cine

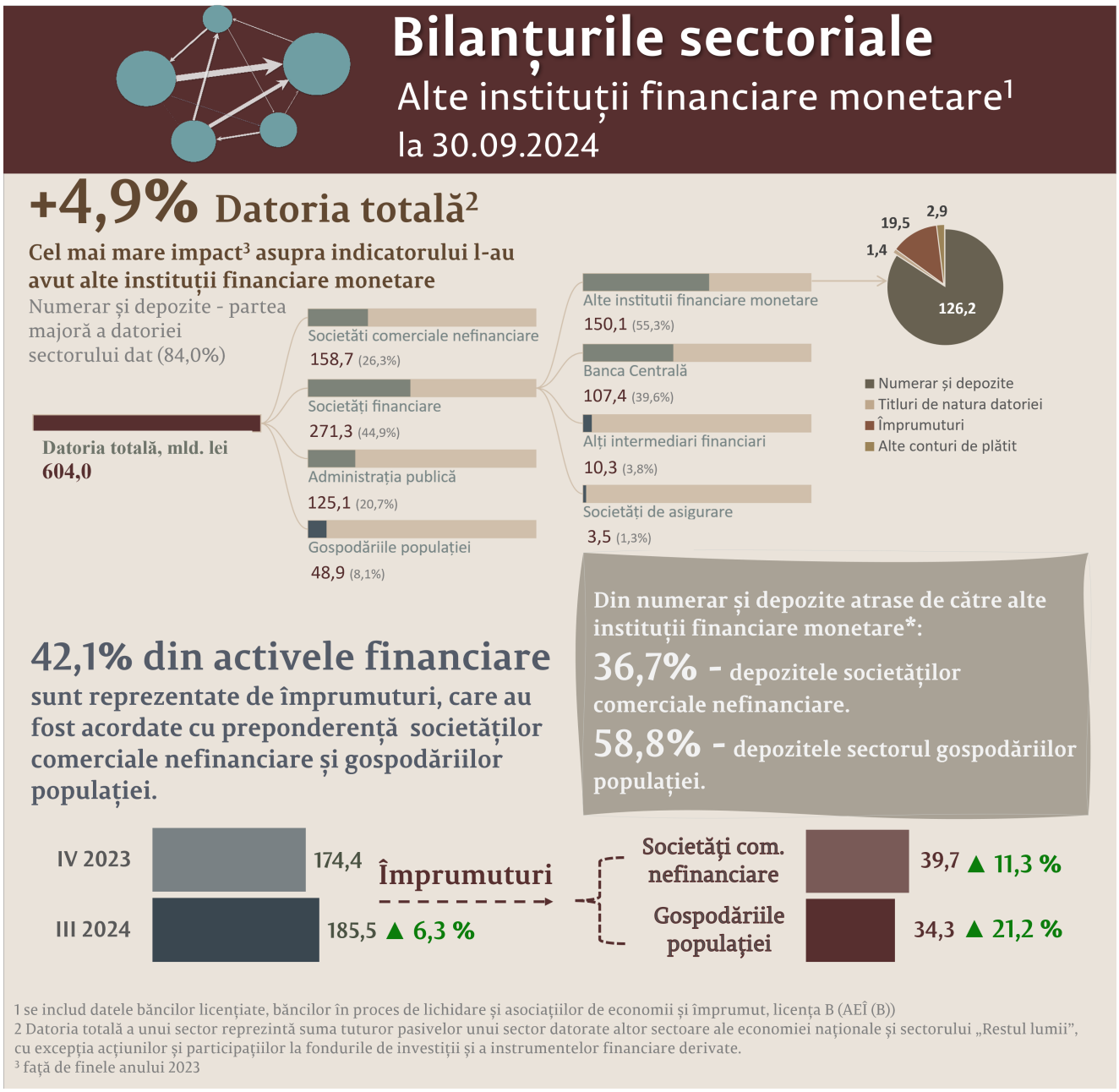
[10]

Diagrame

[11]

Metodologia de compilare a bilanțurilor sectoriale în Republica Moldova [12]

Infografic [13]:

[13]

1. Valoarea financiară netă reprezintă diferența dintre totalul activelor financiare și totalul pasivelor financiare, înregistrate de un anumit sector al economiei naționale.

2. Conform metodologiei, există o diferență între valoarea financiară netă a economiei naționale totale și restul lumii, deoarece nu există sector - contra partea pentru aurul monetar.

3. Notă: În materialul prezentat în tabel și diagrame, datele agregate ar putea să nu corespundă exact sumei componentelor din cauza rotunjirilor matematice.

4. Sectorul gospodăriilor populației include și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul acestora.

5. Datoria totală a unui sector este definită ca suma tuturor pasivelor unui sector datorate altor sectoare ale economiei naționale și sectorului „Restul lumii", cu excepția acțiunilor și participațiilor la fondurile de investiții și a instrumentelor financiare derivate.

See also

Tags

Bilanțurile sectoriale [14]

Bilanțuri sectoriale [15]

Valoare financiară netă [16]

Interdependențele sectoarelor economiei naționale [17]

Structura instrumentelor financiare [18]

Structura activelor și pasivelor financiare ale sectoarelor instituționale [19]

Datoria sectoarelor instituționale [20]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/67941

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/diagrama 1_3.png [2] https://www.bnm.md/files/diagrama 2_4.png [3] https://www.bnm.md/files/diagrama 3_2.png [4] https://www.bnm.md/files/diagrama 4.png [5] https://www.bnm.md/files/diagrama 5.png [6] https://www.bnm.md/files/diagrama 6.png [7] https://www.bnm.md/files/BS prezentarea grafică_4.xlsx [8] https://www.bnm.md/files/BS dinamica_4.xlsx [9] https://www.bnm.md/files/BS matricea_4.xlsx [10] https://www.bnm.md/files/Matricele de la cine catre cine.xlsx [11] https://www.bnm.md/files/Excel cu diagrame.xlsx [12] https://www.bnm.md/files/metodologia%20de%20compilare%20a%20BS.pdf [13] https://www.bnm.md/files/infografic_17.png [14] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Bilanțurile sectoriale [15] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Bilanțuri sectoriale [16] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Valoare financiară netă [17] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Interdependențele sectoarelor economiei naționale [18] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Structura instrumentelor financiare [19] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Structura activelor și pasivelor financiare ale sectoarelor instituționale [20] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria sectoarelor instituționale